

Polisen i Paris samt hufvudgrunderna af Frankrikes brott målsprocess & fång...

Montan, C[arl] O[ttor]

64 A Br. 4:o

National Library
of Sweden

MONTAN, B.O.

Σ A

Statist
Allm.
(Per.)
4

Kungl. biblioteket

0 0000 000047429

Polisen i Paris samt hufvudgrunderna af Frankrikes Brottmålsprocess och Fångvård jemte delar af Paris' Kommunalväsende af SEMMY RUBENSON, Polisintendent i Stockholm. Stockholm 1880.

Att studera ett främmande lands förhållanden är icke någon lätt sak, och de sociala, administrativa och rättsliga förhållandena höra ingalunda till de minst svåra. Äfven om man blott afser att förvärfva kännedom om en viss gren, en viss institution, som måhända förefaller ganska bestämd och begränsad, så finner man dock snart, hurusom en sådan kännedom förutsätter insigt äfven i andra därmed sammanhängande delar, och så yppar sig för blicken ett vidsträckt fält, som ständigt vidgas, i det bakom hvarje nytt föremål en rad af ännu andra framträda, hvilka likaledes tarfva utredning. Och det går härvid för forskaren som för vandraren på slätten: hans öga mäter ej säkert afståndet, som återstår att tillryggalägga, utan han tycker sig hafva blott ett ringa stycke igen; men hur stegen än påskyndas, minskas dock vägen knapt märkbart, och mer än en gång misströstar han om att hålla ut, tills målet hunnits. Är icke i öfrigt detsamma fallet vid alt studium?

Utän tvifvel har herr Rubenson i grund och djupare än de fleste fått erfara sanningen af det sagda vid utarbetandet af den bok, på hvilken vi här fästa uppmärksamheten. Den svenske polismannen har velat studera polisväsendet i Paris, och detta kan ju vid första påseendet synas vara ett tämligen specielt studium, men den, som önskar en inblick icke blott i den franska polisens organisation utan äfven i dess verksamhet, finner sig snart nödgad att jämväl taga kännedom om de otaliga administrativa, kriminalrättsliga, penitentiära och kommunala förhållanden, hvori denna verksamhet mer eller mindre djupt ingriper, och hvilka därför med polisväsendet stå i inre sammanhang. Och då herr Rubenson gick att för den svenska allmänheten framlägga resultatet af sina undersökningar, fann han det af nöden att beledsaga sin framställning äfven af en redogörelse för dessa förhållanden, såsom af vikt för arbetets hufvudsakliga föremål. Härigenom har detta senare vunnit en så genomgående och fullständig belysning som gärna varit möjlig eller åtminstone behöflig; men också de nyssnämnda, mera såsom bisaker upptagna delarna hafva så utför-

ligt och väl behandlats, att de äfven i och för sig kunna anses mönstergildt utredda.

Förf:s uppställning af sitt vidlyftiga ämne har blifvit följande. Hufvudämnet: »*Polisen i Paris*» föregås af en »*Allmän deb.*», under hvilken rubrik äro sammanförda: I) *Frankrikes administrativa polis.* Här skildras hela den politi-administrativa hierarkien, från och med republikens president ända ned till de lägste polistjenstemän, i sammanhang hvarmed hufvuddragen af den centrala och kommunala förvaltningen framställas.

II) *Frankrikes judiciära polis.* Här redogöres för brott och straff enligt fransk rätt, för den förberedande ransakningen i brottmål, för åtalsväsendet och framför alt för *les officiers de police judiciaire*, som hafva att söka upptäcka brotten och befordra de brottslige till straff.

III) *Frankrikes brottmåls-domstolar:* dessas organisation, kompetens och procedur m. m.; samt

IV) *Frankrikes fångvård.* — De trenne sistnämnda kapitlen äro bland bokens intressantaste.

I senare afdelningen: »*Polisen i Paris*» redogöres, i sammanhang med framställningen af Parispolisens organisation och verksamhet, för lagstiftningen eller reglementeringen rörande de flesta ämnen, hvarmed denna verksamhet står i samband, och som icke redan i den allmänna delen upptagits. Här framför alt är det, som man häpnar öfver det kolossala material, förf. måst bearbeta. Man kan säga, att föga finnes på förvaltnings-, närings-, kommunal- och till och med finansrättens områden, som ej här mer eller mindre beröres, och däri innefattas dock ej alla de saker, som här afhandlats. Och likväl är förf:s redogörelse ej härutinnan alldeles fullständig. Granskar man i den franska statskalendern¹ polisprefektens särskilda afdelningars verksamhetsområden, finner man där åtskilligt som ej upptagits. Vi känna ej, hvilken norm förf. härvid följt, men förmoda, att han velat utesluta endast sådana delar, som för den svenske läsaren näppeligen kunnat erbjuda något intresse.

Se vi nu först på polisprefektens första hufvudafdelning, *Central-administrationen*, så har prefektens *Kabinett* trenne byråar, af hvilka den första nästan uteslutande sysslar med den allmänna politiken: statschefens säkerhet, politiska dokument, hemliga sällskap, komplotter och attentat, upplopp och uppror, politiska föreningar och möten, manifestationer, politiska flyktingar, främlingar, tidningspressen, vapen m. m. Man påstår, om med eller utan skäl äro vi icke i stånd att upplysa, att denna byrå numera icke utvecklar en fullt så feberaktig verksamhet som under de föregående regeringarna.

¹ *Almanach National. Annuaire officiel de la République Française pour 1879 présenté au Président de la République.* 181:e Année. (Paris. Berger-Levrault et C:ie.)

Den andra byrån har framför alt till uppgift att öfvervaka större folkskockningar, såsom vid fester, revuer, kapplöpningar o. d., teatrar och andra förlustelokalerna, samt icke politiska sällskap och möten; vidare affichering, tidningskolportering m. m. Den tredje har att studera in- och utländska tidningar, öfversätta bref och skrivelser, ombestyr polisens telegrafväsende och korrespondens, etc.

General-sekretariatet ombestyr, utom annat, större delen af polisens inre administrativa ärenden, dess kassaförvaltning och räkenskaper, materiel, arkiv, m. m.

Den *Första Divisionens* fem och den *Andra Divisionens* fyra byråer hafva på sig fördelade efterspanandet af såväl gröfre förbrytelser som smärre förseelser i allmänhet samt den uppsigt, som i så otaliga riktningar åligger polisen. Här kan det icke komma i fråga att söka gifva ens någon kortfattad sammanfattning af alla dessa åligganden. Lika litet kunna vi skildra de återstående afdelningarnas kompetens och organisation: de lokala *Poliskommissariaten*, *Municipalpolisen*¹, som består af dels *Distriktpolisen*, dels *Les services généraux* med dess många »brigader», och dels *Generalkontrollen*; samt slutligen de från municipalpolisen fristående, under polisprefekten direkt lydande *Special-afdelningarna*, hvilka, med en mera passiv rol än municipalpolisen, utöfva en så godt som uteslutande öfvervakande och kontrollerande verksamhet, under det municipalpolisen visserligen också hufvudsakligen är den administrativa polisens representant i Paris och såsom sådan förnämligast det preventiva elementets, men dock jämväl verkar såsom organ för den judiciära polisens repressiva uppgift.

Under dessa olika afdelningar har förf. nu, i sammanhang med redogörelsen för deras olika befogenhet, på lämpligaste ställen inskjutit sina utredningar af de ofvan berörda förhållanden, som ansetts nödiga för hufvudämnets belysning eller annars af intresse. Hafva, såsom nämnts, uteslutningar varit oundvikliga redan i framställningen af polisens egen kompetens, så hafva sådana naturligen i ännu långt större antal måst ske i här ifrågavarande afseende, för så vidt icke arbetet skulle öfver måttan växa. Icke desto mindre är bokens innehåll så rikt och mångfalden af här afhandlade ämnen så öfverväldigande, att man gripes af beundran öfver förf:s tålmod, som icke svikit vid inträngandet i alla dessa detaljer. Och väl må man lyckönska honom att hafva fullbordat ett verk, som kräft så mycken tid, möda och energi. — Att ämnenas anordning stundom blifvit något godtycklig, var ock nästan oundvikligt.

Men hvartill alla dessa detaljer, torde någon fråga. Af ett främmande lands institutioner behöfver man väl blott känna de allmänna dragen? Härtill må svaras, att en verklig insigt i de »allmänna dra-

¹ Denna motsvarar närmast Stockholms *poliskår* med dess särskilda afdelningar: distriktpolisen, centralpolisen, dedektivpolisen och prostitutionspolisen.

gen» först af den vinnes, som satt sig in i detaljerna, att först därigenom kan man lära känna deras rätta halt, i det man får följa dem i deras allsidiga tillämpning. Är det icke ett allmänt vilkor för ett fruktbart studium, att det konkreta stadigt hålles närvarande jämte det abstrakta? Är det dock icke den konkreta mångfalden, som är och förblir själfva föremålet för kunskap? Vid det inhemska stats- och rättsstudiet plägar detta städse erkännas; det gäller i samma grad om dylikt studium af utländska förhållanden. Och för öfrigt äro detaljerna ofta lika viktiga som det hela för den, som vill taga den främmande institutionen till föredöme eller jämföra den med sitt eget lands. Vi tro, att just utförligheten och grundligheten äro bland de förnämsta egenskaperna hos herr Rubensons bok.

Men dessa Parispolisens oerhördt mångsidiga befogenheter och pligter, vitna de ej om och äro de ej uttryck af den öfverdrifna centralisation, som i Frankrike och i synnerhet Paris ännu är rådande? Jo för visso. Märkas bör emellertid dels att denna centralisation, om än utan tvifvel alt för stark, dock för en stad sådan som Paris är naturligare och nödvändigare än annorstädes, dels att man härvid ingalunda får skriva altför mycket på centralisationens räkning. Äfven vår svenska polis, åtminstone hufvudstadens, har en mångfaldigare verksamhet än den oinvigde någonsin kan ana. Man må icke förglömma, att polisverksamheten är af tvåfaldig art: icke blott *repressiv*, som har att upptäcka och beifra ogärningar och förseelser, utan äfven *preventiv*, som har att förekomma såväl dylika som ock olyckor af alla slag, sjukdomar, m. m. Och det är just vid utredande af den preventiva polisens uppgifter, som man inkommer på de vidlyftigaste rymder. Hit höra brandväsendet, räddningsanstalter, prostitutionen, allmänna helso- och sundhetsvården, begravningsväsendet, körtrafiken, renhållning och gaslysning, bygnadsväsendet, uppigten öfver torghandeln, m. m. i oändlighet.

Och då fråga är om en stad på två millioner invånare, så inses lätt, att bestyren blifva mångahanda. Redan Frans I kunde säga till Carl V: »Paris är icke en stad, det är en verd». Och den kunglige fångens Paris var dock ännu icke *Victor Hugo's* »*souveraine cité*». Ett sådant samhälle kan behöfva en polispersonal af 8,700 man och hafva råd att för dennas omkostnader betala 13 millioner francs årligen¹.

Då man med förf. genomgått hela den stora stadens organisation i alla dess delar, gripes man af beundran öfver den ordning, man här öfveralt spårar, öfver konstfärdigheten hos den mekanism, i hvars hemligheter man sålunda fått intränga. Men denna ordning, existerar den måhända blott på papperet, eller jämväl i verkligheten? Enhvar, som blott besökt den franska hufvudstaden, skall kunna vitna, att

¹ Hela kostnaden stiger dock högre, nämligen till 20½ millioner (1879); resten erlægges af staten och Seinedepartementet.

det senare åtminstone i yttre afseende är fallet. Hvert man vänder blicken, öfvertygas man härom. Och den, som haft tillfälle att närmare lära känna förhållandena, vet, att detsamma gäller äfven de inre, som icke falla den tillfällige besökaren i ögonen. Detta ordningssinne är ju ock ett allmänt karaktersdrag hos fransmännen, en utmärkande egenskap hos dess administration, om ock denna senares böjelse för »reglementering» går altför långt. Förtjänsten är emellertid icke centraladministrationens ensam. Äfven stadens kommunalstyrelse har däri sin dryga andel, i det hon vid budgetens votering har att sysselsätta sig med alla äfven de minsta grenar af stadens förvaltning, därvid hon visat, att äfven med en framskriden radikalism i politiskt hänseende låter sig förenas verklig duglighet i administrativa och kommunala värf; hvilket man väl kan medgifva utan att godkänna municipalrådets tendens att göra kommunen till en »stat i staten» eller i öfrigt gilla dess betänkliga öfverdrifter och villfarelser, utan att ens stå på municipalrådets sida i alla dess mångfaldiga tvister med polisprefektoren.

Men å andra sidan, hvilka skuggsidor företer ej detta samhälle? Intet ger en djupare inblick i dessa än studiet af polisens befogenhet. Med begreppet »polismysterier» är en afgrund af nöd, brott och laster förknippad, och ingenstädes är denna afgrund djupare och rymligare än i de stora hufvudstäderna. Här är det, som nöden blir bofast, outrotlig och så omfattande, att hjälpen synes mera hopplös än annars; här är det, som lasten och brottet blifva icke blott individuella förvärfskällor, men yrken, där arbetsfördelningens stora lag gör sig gällande lika väl som i annan industri, så att enhvar blir specialist i sitt slag, ja i en viss gren af hvarje slag. En ficktjuf i London eller Paris begår ej gärna andra slags stölder, fastmera inskränker han sig till uteslutande en enda art af fickstöld, den för hvilken hans »begåfning» är mest lämpad, och i hvilken han från början fått största öfning och erfarenhet. Och här likasom annars blir virtuositeten större i samma mån. Då blir polisens uppgift likaledes i motsvarande grad försvårad, äfven dess arbete fördelas och specialiseras, och erfarenheten visar, att polisens uppöfning i skärpa och förslagenhet plägar gå hand i hand med brottslingarnes. Mycket beror här på organisation och ordning, — herr Rubensons arbete upplyser oss om, huru långt man i den vägen kommit i Paris, — men än mera på anlag, vana och takt, och för sådant är ingen reglementering möjlig.

De stora städernas lif företer altså märkliga scener ur det stora dramat: striden mellan ljus och mörker, mellan godt och ondt. Det må då med skäl undras, huruvida de i sådant afseende gå framåt eller tillbaka, åt hvilketdera hållet segern lutar. För Paris har denna fråga nyligen uppstålts af en man, som djupare och mångsidigare än måhända någon annan studerat sig in i »det moderna Babels» »orga-

ner, funktioner och lif», MAXIME DU CAMP. Dennes ifrågavarande verk¹ hade fullbordats, men ännu ej helt och hållet sett dagen, då kriget och kommunen härjade Paris; det utgafs sedan fullständigt såsom ett vitnesbörd om stadens tillstånd under kejsardömets sista tid. Härefter utarbetade samme författare kommunens historia². Under intrycket af 1871 års händelser skådar han Paris' framtid i mörk dager: »Den hemliga fara, som Paris bär dold inom sig, likasom en glödande vulkan, är allvarlig; inbördeskriget är ur sådan synpunkt långt fruktansvärdare än ett krig med utlandet . . . Paris kommer ej att dödas, Paris skall döda sig själf. Vissa sjukdomar leda oundvikligen till själfmord; till dessa sjukdomar hör den med vurm för storheter förenade nervösa galenskap (*la folie nevropathique compliquée de la monomanie des grandeurs*), hvaraf Paris lider».

Denna pessimism har den berömda filosofen CARO sökt bestrida, då han nyligen i egenskap af Franska Akademiens direktör helsade MAXIME DU CAMP, välkommen inom dess krets. »Vissa altför dystra profeter», sade talaren, »synas frukta, att Paris en dag skall förgås i någon politisk eller social katastrof. Andra orakel från vetenskapens regioner förutsäga, om ock blott för en aflägsen framtid, att det skall försvinna under en möjlig invasion af oceanen. Vi skulle altså blott hafva att välja mellan dessa olika sätt att dö. Men måste man fästa afseende vid dessa ödesdigra profetior, till hvilka jag för min del blott har ringa förtroende, så är det åtminstone en tanke, som tröstar oss. Ni har rätt i att säga, att städer finnas, hvilka såsom Athen och Rom hafva en odödlig själ. — — — Hvilket öde än väntar Paris, må det dö i morgon eller om tjugu sekler, eller må det, såsom jag hoppas, alltid fortlefva, ungdomligt och med ständigt förnyad lifskraft, hvad det skänkt vetenskapen, konsten, den sanna friheten, skall icke förgås. *En dags dårskap skall icke segra öfver så många århundradens eröfringar.* Kommande åldrars vitnen skola göra oss denna rättvisa; de skola intyga, att trots mången tillfällig svaghet och villfarelse har Paris städse blifvit sin genius trogen, en civilisationens kraftige förkämpe. Äfven om Paris kan man säga, att de idéer det spridt kring verlden förvärfvat det en odödlig själ; denna själ kan icke dö, hon tillhör icke endast en stad eller ett folk, hon tillhör mänskligheten».

I öfrigt tro vi, att ingen rättvisare bedömt den franska hufvudstaden än nämde Sorbonne-professor, då han vid samma tillfälle yttade: »Hvad skall man egentligen tro om denna på samma gång så förtalade och så smickrade befolkning? Hvar är sanningen att finna mellan dess belackare och dess kurtisörer? Hvarken de ene eller de andre bedraga sig helt och hållet: alt det goda som man kan säga

¹ *Paris, ses organes, ses fonctions et sa vie dans la seconde moitié du XIX siècle* (Paris. Hachette & Cie. 6 vol. 6:te ed.)

² *Les Convulsions de Paris.* (Paris. Hachette & Cie.)

om Paris är sant, och alt det onda man därom kan säga är också sant. Paris innehåller det sämsta så väl som det bästa af människoslägtet. Gäller icke detta lika väl om alla dessa omätliga och till öfvermått civiliserade städer? Paris är de lätta nöjenas stad, så säga våra goda vänner utlänningarne, som gerna tala illa om dessa nöjen, sedan de missbrukat dem. Må vara. Det är på samma gång en arbetets stad *par excellence*. Främlingen upptäcker blott denna yttre verld, som hvimlar på boulevarderna och i Champs-Élysées; han tror, att hela Paris håller fest, och att dess lif är en ständig förströelse. Han varseblifver icke de tragne arbetarnes verksamma och tystlåtna befolkning; han har ingen aning om det Paris, som tänker, som söker och som finner». Och framför alt, så ungefär fortsatte talaren, är det honom så godt som omöjligt att fatta, hvad godt, allvarligt och rent, som finnes i dess så lättsinnigt bedömda seder och som utgör sjelfva kärnan i detta samhälle: familjelifvet — ty sådant finnes till och med i Paris, — husreligionen (*la religion du foyer*) — hvilket folk egnar väl sina döda en ömmare och mera lidelsefull kult? — en rastlös arbetssamhet, många anspråkslösa dygder, som den lätta krönikan ej känner, en hängifvenhet och själfuppoffring, som söka sin motsvarighet, allehanda finessens och kraftens egenskaper, som göra att detta folk, så ofta genom sina egna felsteg blottstaldt för smädelsen, likväl icke har sin like i arbete och sparsamhet, industri och intelligens. Paris är ett experimentalfält, oupphörligen omplöjdt, där idéerna frodas. Och är det än sant, att själfva öfvermåttet af civilisation hvarje dag här frambringa nya former af elände och last, månne det icke är lika sant, att på samma gång hos alla klasser en alt ifrigare täflan utvecklas i uppfinningsrikhet och barmhertighet, för att lindra det onda, där det icke kän helt och hållet utrotas? M:r Du Camp har ock på det klaraste och med högst pikanta exempel ådagalagt, att utlänningarne själfve bära åtminstone halfva skulden i den sedeslöshet, som de så strängt tillvita Paris. Må de för resten ransaka sina egna hjärtan och något närmare tillse, huru förhållandet är hemma hos dem själfve! Äro de säkre att icke i sina egna tråkiga och dygdiga hufvudstäder träffa lika många skandaler i fråga om vare sig penningar eller seder?

Så Caro. Och det är dock »revolutionernas härd», som detta omdöme gäller! Om det är träffande, — och vi tro, att man måste medge detta —, vitnar det ej om, att stormarna i samhällenas lif likna stormarna på hafven: huru våldsamt än ytan uppröres, därnere på djupen är det dock lugnt och stilla? De sedliga och rättsliga institutionerna störta ej samman för revolutionernas vindstötar, annat än för så vidt de äro mogna för undergång. Eljes kunna de väl för tillfället falla, men blott för att i förnygrad gestalt åter uppstå.

Herr Rubensons bok tillhör icke samma genre af författareskap, som Maxime du Camp's arbeten, hvilkas författare sökt »i tydliga vibra-

tioner uppdelade den ofantliga bikupans orediga sorl och underkasta denna vidunderliga varelses yra statistikens beräkningar», samt med ett ofta humoristiskt språk och betecknande anekdoter kryddat framställningen af äfven de i sig torraste detaljer. Ett sådant arbete förutsätter icke blott samma undersökningar, som herr Rubenson måst företaga, utan äfven andra sådana i åtskilliga afseenden. Den påminner lika litet om en TAINÉ's *Notes sur Paris*¹ eller om en EUGÈNE PELLETAN's *La Nouvelle Babylone* med deras moralfilosofiska men dock så intressanta funderingar. Den har än mindre något gemensamt med en ALPHONSE DAUDET's gisslande skizzer af *Parisiska polis-mysterier*. Den är, hvad förf. ock själf kallar den, en *handbok*, en rent objektiv framställning af de skildrade förhållandena, men utmärkt af en lätt och klar stil. Få skola måhända i ett sammanhang genomläsa dess sidors halfva tusental, men hvem helst, som söker upplysning i här afhandlade ämnen, skall finna en värderik sådan, och utan tvifvel skall förf:s förhoppning gå i rik fullbordan, att boken skall med praktisk nytta kunna rådfrågas vid vårt lands och dess hufvudstads sträfvanden till sociala reformer, dem Frankrike redan genomfört. Helt visst hafva vi härvid mycket att lära af detta land.

Boken bär ock i hög grad tillförlitlighetens prägel. Mera kan därutinnan icke af oss sägas. Ty att inlåta sig på en verklig granskning däraf, vore ju att om igen börja och utföra hela det dryga arbete, som dess författare fulländat. Utan några slags anspråk på ett bedömande ur sådan synpunkt vilja vi därför här blott framställa några smärre anmärkningar, hvartill vi ansett oss befogade i delar, rörande hvilka vi haft tillfälle att inhemta närmare kännedom.

Sid. 6 säges, att prefekten »uppgör» departementets budget, och sid. 8, att maiiren »uppgör» kommunens. Då förf. några sidor längre fram upplyser, att dessa budgeter voterats af general-, resp. municipal-rådet, är visserligen all tvekan undanröjd om betydelsen af ordet »uppgör», men utan tvifvel hade det varit tydligare att på de anförda ställena använda uttrycket »uppgör förslag till». Det hade ock förtjänat framhållas, att förslagen till Seine-departementets och staden Paris' budgeter uppgöras dels af Seineprefekten, dels af polisprefekten, hvar för sin afdelning af förvaltningen, om ock detta kan sägas framgå af hvad sid. 125—127 rörande desse embetsmän förmäles.

Sid. 17 säges, att den administrativa domsrätten »är i några, jämförelsevis få fall förlänad visse embetsmän *personligen*, nämligen maiiren, under-prefekten, prefekten och ministrarne, men i öfrigt gå hithörande mål till *kollegiala* administrativa myndigheter. Bland dem är det endast två, som hafva en mera *generel* domsrätt, nämligen *prefektur-rådet* samt *le conseil d'état*. Visserligen har prefekturrådet en ganska vid-

¹ *Vie et opinions de M. Frédéric-Thomas Graindorge.* (Paris. Hachette & Cie).

sträckt kompetens i fråga om administrativa tvistemål. Denna kompetens är dock begränsad till de i lagen af 28 *pluviöse* år VIII uppräknade och möjligen sedermera till rådet hänvisade ärenden, hvilka måste betraktas såsom *undantag* från regel. Regel är då den, att *ministern*, hvar inom sin sfer, utgöra den första ordinarie instansen i administrativa tvister, ty dem tillkomma alla sådana, som icke uttryckligen tillerkänts andra myndigheter. Denna tolkning öfverensstämmer ock med den af *le conseil d'état* hyllade uppfattning. Den ordinära administrativa rättsskipningens tvänne instanser äro altså ministern och, öfver dem, *le conseil d'état*. — Härom hafva dock delade meningar förekommit.

Sid. 18 säges, att *le conseil d'état* i förening med *la cour de cassation* (högsta domstolen) afdömer konflikter mellan administrativ och judiciär myndighet i afseende å deras kompetens. Uppgiften är ej fullt riktig, åtminstone ofullständig och vilseledande. Nämda frågor afgöras af en *fristående domstol*: konfliktsdomstolen (*le tribunal des conflits*), presiderad af justitieministern och i öfrigt bestående af trenne medlemmar af *le conseil d'état*, valde af sina embetsbröder, trenne på samma sätt valde ledamöter af *la cour de cassation*, samt ytterligare tvänne ledamöter och tvänne suppleanter, valde af de förenämde. Konfliktsdomstolen har ock ännu en befogenhet¹, utom dylika konflikter, positiva och negativa.

Sid. 48: »I hvarje kanton finnes en polisdomstol». Det hade väl, likasom det på följande sida upplyses, att hela Seinedepartementet har en gemensam underdomstol, bort nämnas, att hela Paris blott har en enda polisdomstol, där de tjugu arondissementens fredsdomare turvis tjänstgöra, och där åklagaremakten utöfvas af en poliskommissarie med tvänne suppleanter (jfr sid. 281). Anmärkas må ock, att vissa *contraventions* höra under korrektionsdomstolarne, andra åter under prefekturråden, äfvensom ock, att vissa *délits* höra under assisrätterna, vissa *crimes* åter under korrektionsdomstolarne. Förf. säger dock (sid. 24), att han endast talar om *regeln*.

En och annan jämförelse i särskilda afseenden med svenska förhållanden förekommer i »Polisen i Paris». Skada, att de icke blifvit flera. Boken skulle härigenom säkerligen ytterligare vunnit i intresse.

En vansklighet med afseende å arbeten sådana som det ifrågasvarande är den, att de hastigt blifva föråldrade, åtminstone delvis. Redan nu, ett halfår sedan herr Rubensons bok lemnat trycket, hafva åtskilliga förändringar egt rum i där afhandlade ämnen. Så har det sid. 161 omnämnda förslaget till förändrad lagstiftning rörande utnämmandet af ordförande och vice ordförande samt sekreterare i *les*

¹ *Loi portant réorganisation du Conseil d'État, du 24 Mai 1872, art. 26: »Les ministres ont le droit de revendiquer devant le tribunal des conflits les affaires portées à la section du contentieux et qui n'appartiendraient pas au contentieux administratif.»*

conseils de prud'hommes numera promulgerats såsom lag. Likaledes har ny lag utfärdats rörande sammansättningen af *le conseil d'état*. Den viktigaste reformen, och som i mera väsentlig mån än någon af de förenämnda intresserar herr Rubensons bok, är municipalrådets i Paris nyligen fattade beslut om afskaffande från och med 1882 års början af den särskilda sedlighetspolisen och om prostitutionens behandling såsom andra brott mot allmän lag, hvilkas undertryckande tillkommer *les gardiens de la paix*. De närmare detaljerna rörande nämnda beslut äro oss ännu ej bekanta.

Ytterligare reformer torde ock snarligen vara att förvänta. Ett af de sid. 129 antydda lagförslagen om föreningar och möten har antagits af deputeradekammaren och väntar på senatens beslut. En förgranskning af väckta motioner om ny presslagstiftning tillsatt kommission har afgifvit sin rapport, beledsagad af ett lagförslag, som jämte frågan om yrkesföreningarnas lagliga erkännande står på kammarens dagordning. Beträffande juryns sammansättning och kompetens samt vissa speciella delar af brottmålsproceduren föreligga ock reformförslag, oafsedt de många domstolsorganisationen i allmänhet rörande, af hvilka ett af kammaren godkänts. Ett omfattande regeringsförslag har slutligen f. d. justitieministern *Leroyer* efterlemnadt, afseende viktiga förändringar i *Code d'Instruction criminelle art. 8—136* (= *Livre I*) och *217—250* (= *L. II Titre II Chap. 1*). Dessa art. afhandla *la police judiciaire* och hvad densamma rör, samt anklagelsekamrarnes befogenhet, altså bland de viktigaste delar af herr Rubensons bok. De mest ingripande af de här ifrågasatta förändringarna röra undersökningsdomarne, hvilkas vidsträckta och delvis högst godtyckliga makt många önska se närmare bestämd och begränsad, framför alt genom införande af *l'instruction contradictoire*; och öfverhufvud äsyftar förslaget större garantier för den individuella friheten. Enligt det samma skulle prefekterna, dock med undantag af polisprefekten i Paris, upphöra att ega undersökningsdomarebefogenhet.

Till slut tillåta vi oss att till förf. af »Polisen i Paris» hemställa, huruvida icke han, som genom såväl egen tjänstgöring som jämförande studier därtill är så kompetent, skulle vilja begäfvat oss jämväl med en framställning af vårt eget lands polisväsen. Få delar af vår kriminal- och administrativrätt äro i så hög grad i behof af en redogörelse. Har icke helt nyligen en svensk tidning trott sig bäst befordra sina läsares intresse genom att såsom följetong bjuda dem på — polisinstruktionen?

C. O. Montan.

